

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 222.912 van 19 maart 2013
in de zaak A. 203.319/IX-7529**

In zake : Myrna JACOBS
 wonend te 2350 Vosselaar
 Leemskuilen 3
 waar woonplaats wordt gekozen

tegen :

de LOKALE POLITIEZONE NOORDERKEMPEN

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 20 januari 2012, strekt tot de nietigverklaring van de beslissing van 1 december 2011 van de korpschef van de lokale politiezone Noorderkempen waarbij aan Myrna Jacobs de lichte tuchtstraf van de blaam wordt opgelegd.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekster heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur Geert De Bleeckere heeft een verslag opgesteld.

De verzoekster heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 4 maart 2013.

Staatsraad Bert Thys heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Pascal Lahousse, die verschijnt voor de verzoekster, is gehoord.

Eerste auditeur Geert De Bleeckere heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De verzoekster is als inspecteur van politie tewerkgesteld in de politiezone Noorderkempem.

3.2. Op 29 september 2011 vangt de korpschef naar eigen zeggen het gerucht op dat de verzoekster na een opleiding waaraan zij met verschillende collega's deelnam, "gevaarlijk en zeer roekeloos" met een dienstvoertuig zou hebben gereden. Hij start vervolgens zelf een onderzoek waarbij hij de drie collega's van de verzoekster verhoort die als passagier in het voertuig aanwezig waren.

3.3. Na zijn onderzoek stelt de korpschef een inleidend verslag op dat door de verzoekster op 20 oktober 2011 voor kennisneming en ontvangst wordt ondertekend. In dit verslag wordt met betrekking tot de aan de verzoekster ten laste gelegde feiten het volgende vermeld:

"2.1. Uiteenzetting van de feiten en omstandigheden

Op 29 september 2011 verneem ik als korpschef dat er een gerucht circuleert dat INP Myrna Jacobs na een opleiding tijdens de eerste week van september met een dienstvoertuig gevaarlijk en zeer roekeloos zou gereden

hebben. Het gerucht doet de ronde dat een voetganger door haar rijgedrag in het gevaar werd gebracht.

Aangezien ik weet had van het feit dat Myrna Jacobs tijdens deze periode met een aantal collega's een opleiding diende te volgen met betrekking tot de ingebruikname van de nieuwe sporendatabank van de Politie Regio Turnhout, doe ik navraag via de dienstplanning. Ik stel hierbij vast dat INP Myrna Jacobs op 06 september 2011 deze opleiding ging volgen samen met de INP Kristof Janssens, INP Jens Goetelen, INP Nico Van den Bulck, INP Nele Maas en HINP Jef Donckers.

Op 03 oktober 2011 vraag ik in dit verband aan INP Nele Maas naar mijn bureel te komen. Ik verneem van haar dat zij samen met de inspecteurs Nico Van den Bulck en Kristof Janssens inderdaad in het dienstvoertuig zat toen zij op 06 september 2011 terugkeerden van een opleiding in Turnhout en dat dit dienstvoertuig (met striping) bestuurd werd door INP Myrna Jacobs.

Uit het relaas van INP Nele Maas blijkt dat INP Myrna Jacobs niet akkoord ging om een omweg te maken via Beerse om daar een uitnodiging te gaan posten in het kader van een gerechtelijk onderzoek. Het ging hier om een opdracht die gegeven werd door Commissaris Patrick Van Heupen aan INP Nico Van den Bulck. INP Jacobs zou vervolgens kwaad geworden zijn omdat zij absoluut tegen een bepaald uur op het hoofdcommissariaat in Hoogstraten wou arriveren. Vervolgens zou zij tegen een zeer hoge snelheid zijn beginnen rijden en roekeloze inhaalmanoeuvres hebben begaan. Haar rijgedrag zou van dien aard zijn geweest dat zij haar collega's, maar ook andere weggebruikers in het gevaar zou hebben gebracht.

In de straat Polendam in de gemeente Beerse zou zij door de hoge snelheid een voetganger zodanig in het gevaar hebben gebracht dat die moest wegspringen om niet onder het politievoertuig te belanden.

INP Nele Maas zegt ons dat het gedrag van INP Myrna Jacobs onaanvaardbaar was en dat zowel zijzelf als haar collega Nico Van den Bulck haar hierop meermaals attent hebben gemaakt.

Voor een meer gedetailleerd verloop van deze feiten verwijzen [wij] naar het verhoor dat wij een week later van INP Nele Maas afnamen op 11 oktober 2011 (zie bijlage 1).

Op 05 oktober 2011 bevestigt INP Nico Van den Bulck tijdens een afspraak op mijn bureel in grote lijnen het relaas van INP Nele Maas. INP Nico Van den Bulck stelt dat het gedrag van INP Myrna Jacobs een politieambtenaar onwaardig was. Hij bevestigt het verhaal van de overdreven snelheid, de gevaarlijke inhaalmanoeuvres en het in het gevaar brengen van de voetganger in Beerse.

Voor het relaas van INP Nico Van den Bulck verwijzen [wij] naar het verhoor dat wij van hem afnamen op 11 oktober 2011 (zie bijlage 2).

Op 13 oktober 2011 verhoren wij vervolgens INP Kristof Janssens met betrekking tot deze feiten. INP Janssens bevestigt ons dat INP Myrna Jacobs het dienstvoertuig op een roekeloze en onverantwoorde wijze bestuurde. Hij zegt ons wel dat hij de gevaarlijke inhaalmanoeuvres en de situatie waarbij de voetganger in het gevaar werd gebracht zelf niet gezien heeft.

Voor het relaas van INP Kristof Janssens verwijzen wij naar het verhoor dat wij van hem afnamen op 13 oktober 2011 (zie bijlage 3).

2.2. Uiteenzetting van de gevolgen.

Uit het relaas van de inspecteurs Nico Van den Bulck, Nele Maas en Kristof Janssens kan zeer duidelijk besloten worden dat INP Myrna Jacobs op een onverantwoorde en roekeloze manier het dienstvoertuig bestuurde. Waarschijnlijk heeft zij hierbij verschillende inbreuken op de verkeerswetgeving begaan.

Zeer concreet heeft zij bij een onverantwoord inhaalmanoeuvre van een tractor het tegenliggend verkeer in gevaar gebracht. De voertuigen uit de tegengestelde richting moesten immers bruusk remmen om een aanrijding te voorkomen.

In de straat Polendam in Beerse moest een voetganger die de rijbaan wou oversteken wegspringen (of weglopen) om te vermijden dat hij onder het politievoertuig zou terechtkomen.

De inspecteurs geven aan dat zij zich niet veilig voelden in het voertuig. Zowel INP Nele Maas als INP Nico Van den Bulck geven aan dat zij [dit] ook tegen INP Myrna Jacobs gezegd hebben en haar verschillende keren aangemaand hebben om minder snel en roekeloos te rijden. Ze gaf hieraan echter geen gevolg. Pas nadat het voorval met de voetganger zich voordeed, heeft zij haar rijgedrag aangepast.

INP Nico Van den Bulck hield gedurende een gedeelte van de rit zijn hand boven de handrem om desgevallend in te grijpen.

INP Kristof Janssens geeft aan dat hij zag hoe mensen op de straat verwonderd naar het politievoertuig keken. Uit al deze elementen blijkt zeer duidelijk dat INP Myrna Jacobs haarzelf, haar collega's en andere weggebruikers onnodig in het gevaar heeft gebracht".

De korpschef oordeelt dat de feiten vaststaan, aan de verzoekster kunnen worden toegerekend en als een tuchtvergrijp kunnen worden gekwalificeerd. Hij stelt het voornemen te hebben aan de verzoekster de lichte tuchtstraf van de blaam op te leggen.

3.4. Op 14 november 2011 dient de verzoekster een verweerschrift in. Daarin voert zij in essentie aan dat het voorafgaand onderzoek van de korpschef strijdig is met het vereiste van structurele onpartijdigheid, dat het niet mogelijk is na te gaan of zij kennis heeft gekregen van alle stukken in het dossier en dat zij het bestaan van de feiten ontkent, nu de afgelegde verklaringen "behept zijn met leugens en kwaadsprekerij", "niet ernstig" zijn en "in hun geheel [moeten worden] genegeerd". Zij vraagt voorts bijkomend onderzoek, met name dat een uittreksel van de fleetlogger met de gegevens van de rit zou worden toegevoegd aan het dossier opdat kan worden nagegaan in hoeverre zij 130 km/u reed en dat

hoofdinspecteur van politie Jef Donckers bijkomend als getuige zou worden gehoord. Zij voegt twee verklaringen van de voornoemde hoofdinspecteur bij haar verweerschrift en vraagt om ook zelf te worden gehoord.

3.5. Op 29 november 2011 verneemt de verzoekster dat zij op 1 december 2011 zal worden gehoord en ontvangt zij een kopie van de gegevens van de fleetlogger.

Op 1 december 2011 wordt de verzoekster gehoord en verklaart zij het volgende:

“Ik wens toe te voegen aan het schriftelijk verweer dat: er reden [is] tot wraking wegens structurele partijdigheid.

Dat de fleetlogger geen wettelijk geijkt toestel is om verkeersovertredingen vast te stellen. De maximum snelheid die Myrna Jacobs gereden heeft volgens de fleetlogger bedraagt 107 km/u. Ik wens ook te benadrukken dat er ook geen overdreven remstoten geregistreerd werden, wat wijst op niet roekeloos rijden. Dat enkel een strafrechter verkeersinbreuken kan kwalificeren als een wanbedrijf.

U stelt mij de vraag waarom INP Nele Maes en INP Nico Van den Bulck een dergelijke verklaring zouden hebben afgelegd en welk belang zij hierbij zouden hebben. Ik zeg U dat deze collega's gemanipuleerd werden door andere collega's van het korps. [...]”.

3.6. Eveneens op 1 december 2011 beslist de korpschef aan de verzoekster de lichte tuchtstraf van de blaam op te leggen.

Dit is de bestreden beslissing.

Ze zet uiteen dat de aan de verzoekster ten laste gelegde feiten vaststaan, aan de verzoekster kunnen worden toegerekend en als een tuchtvergriep kunnen worden gekwalificeerd en ze antwoordt als volgt op het verweer van de verzoekster:

“1/ Wat de gevolgde procedure betreft:

1.1. Het voorafgaand onderzoek en het horen van getuigen.

De argumentatie als zou het voorafgaand onderzoek niet door mij als korpschef en gewone tuchtoverheid kunnen geschieden is onjuist. Artikel 36

van Tuchtwet stelt: De gewone tuchtoverheid hoort steeds, op eigen initiatief of op verzoek van het betrokken personeelslid of van zijn verdediger de nuttige getuigenverklaringen die ze nodig acht, gelet op hun band met het dossier.

De getuigenverklaringen van de inspecteurs Nico Van den Bulck, Nele Maes en Kristof Janssens kaderden inderdaad in het door mij gevoerde voorafgaand onderzoek

Het aangevoerde argument dat het voorafgaand onderzoek enkel ten laste van INP Myrna Jacobs gevoerd werd is manifest onjuist. Nadat ik als korpschef informeel kennis kreeg van de feiten, heb ik de inspecteurs Nico Van den Bulck, Nele Maes en Kristof Janssens naar mijn bureel geroepen en hen gewoon gevraagd wat er gebeurd was. Gezien de ernst van de feiten die mij ter kennis werden gebracht heb ik kort daarna van hen in alle objectiviteit een getuigenverklaring opgenomen.

Dat het onderzoek door mij zowel à charge als à décharge werd gevoerd, mag vooral blijken uit de door mij opgetekende verklaringen van inspecteur Kristof Janssens. In dit verhoor zijn door mij gewoon objectief de omstandigheden beschreven zoals deze inspecteur ze ervaren heeft. Dit wordt zeer duidelijk geïllustreerd doordat U zelf in uw verdediging feiten aanhaalt uit dit verhoor (zie de vijfde alinea op blz. 4).

Uw recht op antwoord werd gewaarborgd door Uw verweerschrift dat U kon opstellen nadat U door mij in het bezit werd gesteld van alle elementen van het dossier, inclusief de getuigenverklaringen van Uw collega's.

Aangezien de drie getuigenverklaringen van de inspecteurs Nico Van den Bulck, Nele Maes en Kristof Janssens voor de tuchtoverheid een ruim voldoende beeld schepten over Uw gedrag (dat het ambt duidelijk onwaardig is), werd een voorafgaand verhoor door mijzelf niet opportuun geacht.

Wat betreft de opmerking dat er niet werd meegedeeld in welk kader de drie administratieve verklaringen werden gevoegd (zie paragraaf 6 op blz. 2), maak ik U er [...] attent op dat de collega inspecteurs wel degelijk op de hoogte werden gebracht dat deze kaderden in een tuchtonderzoek, wat ook vermeld staat bovenaan ieder verhoor, meer bepaald boven de datum en het uur waarop ze werden afgenomen.

Ik kan U meedelen dat ik in mijn hoedanigheid van korpschef of gewone tuchtoverheid op geen enkele wijze zelf kan besluiten dat de rechten van de verdediging zouden zijn geschonden of dat ik mij schuldig zou gemaakt hebben aan partijdigheid.

Wat betreft de tweede paragraaf op bladzijde 3, kan ik u meedelen dat deze geen enkele relevantie heeft voor dit dossier en dat de door u gebruikte zinnen volledig uit hun context gerukt zijn.

1.2. De inventarisatie van het dossier.

Bij de overhandiging van het inleidend verslag heb ik U meegedeeld dat U in het bezit werd gesteld van alle stukken van het dossier. U hebt dit toen trouwens zelf aan mij gevraagd.

2/ Ten gronde.

2.1. Het bestaan van de feiten.

De feiten die U aanhaalt in de voorlaatste paragraaf op blz. 3 zijn subjectief en hebben geen causaal verband met de feiten uit dit tuchtdossier.

Uw argumentatie m.b.t. het posten van de brief illustreert Uw ingesteldheid. Het ging om een uitnodiging in het kader van een belangrijk gerechtelijk onderzoek. Het is perfect te verantwoorden om hiervoor een korte omweg buiten de politiezone te maken.

De drie inspecteurs leggen gelijkaardige verklaringen af met betrekking tot Uw rijgedrag en het feit dat zij zich onveilig in het voertuig voelden.

De inspecteurs Nele Maes en Nico Van Den Bulck zijn duidelijk dat een voetganger diende weg te springen en dat u onverantwoorde inhaalmanoeuvres verrichtte.

Er moet worden opgemerkt dat deze drie collega's geen enkel persoonlijk belang hebben om U in diskrediet te brengen of de feiten buiten proportie te plaatsen; laat staan ze te verzinnen.

Er is ook geen element dat aangeeft dat de door hen afgelegde verklaringen de realiteit niet zouden weergeven. Het feit dat INP Nele Maes mogelijk een onjuiste snelheid opgeeft, doet geen inbreuk af aan het feit dat uit alle elementen van de drie getuigenverklaringen kan opgemaakt worden dat Uw rijgedrag onverantwoord was.

Uit de bevraging van de fleetlogger blijkt dat de maximum snelheid met het politievoertuig tijdens de rit terug 107 km. per uur bedroeg. Dit blijft hoe dan ook een hoge snelheid.

Ik heb als tuchtoverheid geen enkele stelling genomen m.b.t. het feit of U zich al dan niet negatief uitliet tijdens de opleiding die u samen met de collega's die dag volgde. Dit werd opgenomen in de verklaring van INP Nico Van den Bulck omdat dit een richtinggevend, maar niet doorslaggevend element was dat Uw rijgedrag mee zou kunnen verklaren.

Deze tuchtstraf wordt U opgelegd wegens Uw onverantwoord rijgedrag en op basis van geen enkel ander argument.

Ik zie dan ook geen reden om HINP Jef Donckers als tuchtoverheid zelf te verhoren. Zijn verklaringen zijn immers irrelevant voor dit dossier. Wat betreft de verklaringen van Inspecteur Kristof Janssens heb ik geen enkel gegronde element om aan te nemen dat hij zijn verklaring niet in eer en geweten zou hebben afgelegd.

Zoals door U gevraagd in het verweerschrift werden de gegevens van de fleetlogger opgevraagd en afgeprint. U wordt in het bezit gesteld van dit rapport. De gegevens tonen aan dat de maximumsnelheid 107 km/u. bedroeg en dat er geen plotse remstoten waren. Het systeem en het rapport levert geen elementen aan die een invloed hebben op de geloofwaardigheid van de drie getuigenverklaringen van INP Nico Van den Bulck, Nele Maes of Kristof Janssens.

Gezien ik als gewone tuchtoverheid van oordeel ben dat de onpartijdigheid in deze procedure gewaarborgd is, wordt er geen gebruik gemaakt van de toepassing van artikel 27 van de tuchtwet.

Overwegende dat ik u persoonlijk gehoord heb in het bijzijn van Uw verdediger [J. V.], [...], op 01 december 2011, om 10.15 uur (zie bijgevoegde verklaring).

Dat deze bijkomende verklaring op Uw verweerschrift geen bijkomende elementen aangeeft ten ontlaste van de feiten en dat U impliciet Uw collega's

zelf beschuldigt van het afleggen van een valse verklaring omdat zij zagezegd hiertoe gemanipuleerd werden.

Overwegende dat ik met betrekking tot deze bewering zelf over geen enkele aanwijzing beschik dat dit inderdaad zo zou zijn”.

De verzoekster ondertekent de bestreden beslissing voor kennisneming en ontvangst op 1 december 2011.

IV. Regelmatigheid van de rechtspleging

4. Artikel 270 van de nieuwe gemeentewet, gewijzigd bij de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, luidt als volgt:

“Bij elke tegen de gemeente ingestelde rechtsvordering treedt het college van burgemeester en schepenen als verweerder op. Het stelt de vorderingen in kort geding en de bezitsvorderingen in; het verricht alle handelingen tot bewaring van recht of tot stuiting van verjaring en van verval.

Alle andere rechtsvorderingen waarbij de gemeente als eiser optreedt, mogen door het college slechts worden ingesteld na machtiging van de gemeenteraad.

In de meergemeentezones, oefent het politiecollege ten aanzien van de politiezone de bevoegdheden uit die krachtens het eerste lid aan het college van burgemeester en schepenen zijn toegekend. De in het tweede lid bepaalde machtiging wordt door de politieraad gegeven”.

Uit de voormelde bepalingen volgt dat het politiecollege van een meergemeentezone de rechtsgedingen voert waarbij de politiezone, zoals in de voorliggende zaak, als verweerder is betrokken.

5. In dit geval moet worden vastgesteld dat de memorie van antwoord van de verwerende partij uitsluitend werd ondertekend en ingediend door de korpschef van de politiezone. Derhalve moet worden vastgesteld dat de memorie van antwoord niet uitgaat van het politiecollege, dat het bevoegde orgaan is, maar van de korpschef die in eigen naam heeft gehandeld.

Ambtshalve dient dan ook te worden opgeworpen dat de memorie van antwoord van de verwerende partij niet op een ontvankelijke wijze is ingediend en uit de debatten moet worden geweerd.

V. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Standpunt van de verzoekster

6. De verzoekster voert in het eerste middel de schending aan van “het vermoeden van onschuld en van de beginselen van behoorlijk bestuur in het algemeen en in het bijzonder van de feitenvinding en de zorgvuldigheidsplicht”.

Zij betoogt dat een tuchtrechtelijk vervolgd ambtenaar het vermoeden van onschuld geniet en dat de bewijslast van de tuchtfeiten bij de overheid ligt. Indien de betrokken ambtenaar de hem ten laste gelegde feiten betwist, is de overheid ertoe gehouden daarvan het bewijs te leveren. In dit geval blijkt volgens de verzoekster uit de getuigenissen van de inspecteurs Nico Van den Bulck en Nele Maas dat zij tijdens de omweg die zij moest maken om een brief te posten, op een tamelijk roekeloze manier reed. Ook zou zij zich negatief hebben uitgelaten over de dienst. Zij heeft deze feiten evenwel van meet af aan betwist en in een andere context geplaatst, zodat de tuchtoverheid zich niet louter kon steunen op de verklaringen van die beide getuigen, maar diende over te gaan tot een nader onderzoek. De tuchtoverheid heeft dat niet gedaan. Zo heeft zij de verklaring van hoofdinspecteur Jef Donckers over hetgeen hij van inspecteur Kristof Janssens had gehoord, niet in overweging genomen. Ook werd geen rekening gehouden met de verklaring van laatstgenoemde inspecteur dat hij tijdens de rit aan het telefoneren was met zijn gsm en sms-berichten aan het versturen was. Volgens de verzoekster wijst die handelwijze van betrokkene erop dat zij toch niet zo roekeloos heeft gereden als wordt voorgehouden. Diezelfde inspecteur heeft bovendien in het bijzijn van getuigen gesteld dat hij zijn verklaring niet heeft mogen nalezen en dat

ze hem ook niet werd voorgelezen. Voorts werden de gegevens van de fleetlogger genegeerd, aangezien daaruit bleek dat de maximumsnelheid 107 km/u bedroeg, terwijl inspecteur Nele Maas verklaarde dat de verzoekster de snelheid opdroef tot 130 km/u. De verzoekster besluit daaruit dat onvoldoende onderzoek werd gevoerd naar de gegrondheid van de beschuldigingen en dat op geen enkele wijze rekening werd gehouden met haar opmerkingen. Aldus werd over het hoofd gezien dat zij voor een voldoende feit werd geplaatst toen inspecteur Nico Van den Bulck plots met haar meereed en haar een opdracht gaf die buiten haar taak lag en zich buiten de werkzone situeerde. De verzoekster voegt er nog aan toe dat indien de feiten zich effectief zouden hebben voorgedaan zoals ze worden voorgesteld, de inspecteurs Nico Van den Bulck, Nele Maas en Kristof Janssens daarvan op grond van artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering kennis hadden moeten geven aan de procureur des Konings.

7. In haar memorie van wederantwoord stelt de verzoekster vast dat twee getuigen zonder meer worden geloofd, terwijl de getuigenis van inspecteur Kristof Janssens terzijde wordt geschoven en de schriftelijke verklaring van hoofdinspecteur Jef Donckers, die opmerkt dat het hier duidelijk om pesterijen gaat, zelfs niet in aanmerking wordt genomen. Volgens de verzoekster werden er geen eensgezinde verklaringen afgelegd, zodat de korpschef een bijkomend onderzoek naar de feiten had moeten verrichten. Met objectieve elementen zoals de snelheidsgegevens van de fleetlogger werd geen rekening gehouden, met subjectieve verklaringen daarentegen wel. Nu geen bijkomend onderzoek werd gevoerd, heeft de tuchtoverheid de feiten niet op een voldoende zorgvuldige wijze vastgesteld.

Met betrekking tot de toepassing van artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering stelt de verzoekster de vraag of het niet logisch is dat van een overheid wordt verwacht dat ze de wet correct toepast, aangezien ze zelf ook van anderen verwacht dat zij de wet correct toepassen.

8. In haar laatste memorie laat de verzoekster nog gelden dat zij de werking van de dienst nooit in gevaar heeft gebracht. Zij benadrukt voorts dat de verwerende partij geen rekening heeft gehouden met de context, met name de te late opdracht die zij heeft gekregen, alsook het feit dat zij plots moest omrijden en dat zij passagiers diende te vervoeren die niet voorzien waren. De verzoekster betwist ook dat er drie gelijklopende getuigenissen zouden zijn. Volgens haar is de getuigenis van inspecteur Kristof Janssens niet gelijklopend. Hij ontkent immers het wegspringen van een voetganger en het niet-geoorloofde inhaalmanoeuvre acht hij mogelijk maar niet zeker.

Beoordeling

9. Wanneer de Raad van State uitspraak doet over een beroep tot nietigverklaring – waarbij hij nagaat of de bestreden beslissing wettig is – treedt hij niet op als rechter in hoger beroep die op vraag van de verzoekende partij de ware toedracht van de feiten gaat vaststellen. Hij onderzoekt enkel of de overheid in redelijkheid tot haar voorstelling van de feiten is kunnen komen en of er in het dossier geen gegevens voorhanden zijn die met deze voorstelling onverenigbaar zijn. De bevoegdheid van de Raad van State om de feiten te toetsen is in die zin slechts marginaal.

10. De verzoekster meent dat de tuchtoverheid niet in redelijkheid tot het besluit is kunnen komen dat de haar ten laste gelegde feiten bewezen zijn, omdat deze overheid zich baseert op de eenzijdige verklaringen van de inspecteurs Nico Van den Bulck en Nele Maas die door haar worden betwist, terwijl anderzijds met de verklaringen van hoofdinspecteur Jef Donckers en inspecteur Kristof Janssens geen rekening wordt gehouden. Gelet op het feit dat deze verklaringen niet gelijklopend zijn, had er volgens de verzoekster een bijkomend onderzoek moeten worden gevoerd.

11. Vooreerst moet worden opgemerkt dat de verklaring van inspecteur Kristof Janssens wel degelijk op essentiële punten gelijkloopt met de

verklaringen van de inspecteurs Nico Van den Bulck en Nele Maas: eerstgenoemde heeft immers ook verklaard dat de verzoekster veel te hard is beginnen te rijden, dat haar rijgedrag roekeloos en absoluut onverantwoord was en dat er momenten zijn geweest waarop hij zich niet meer veilig voelde.

De tuchtoverheid beschikte aldus over de getuigenissen van alle passagiers van het voertuig dat door de verzoekster werd bestuurd en deze getuigenissen zijn gelijklopend: het rijgedrag van de verzoekster was roekeloos en onverantwoord. Hoofdinspecteur Jef Donckers bevond zich niet in het voertuig, zodat zijn verklaring niets kon bijbrengen over het rijgedrag van de verzoekster. Het feit dat de verzoekster onverwacht omwille van een bijkomende opdracht een omweg heeft moeten maken, kan evenmin iets bijbrengen over haar rijgedrag.

Voor zover de verzoekster aanvoert dat inspecteur Kristof Janssens heeft verklaard dat hij zijn getuigenis niet heeft mogen nalezen en dat ze hem ook niet werd voorgelezen, moet worden vastgesteld dat betrokkene zijn verklaring zonder opmerkingen of voorbehoud heeft ondertekend. Volgens hoofdinspecteur Jef Donckers zou inspecteur Janssens weliswaar hebben verklaard dat hij bereid was zijn versie van de feiten schriftelijk bij te stellen, maar uit niets blijkt dat laatstgenoemde een dergelijke schriftelijke verklaring heeft afgelegd.

12. Met betrekking tot de gegevens van de fleetlogger moet worden vastgesteld dat, in tegenstelling tot wat de verzoekster beweert, deze wel degelijk mede bij het onderzoek werden betrokken vooraleer de bestreden beslissing werd genomen. De motivering van de bestreden beslissing stelt hierover het volgende: “het feit dat INP Nele Maes mogelijk een onjuiste snelheid opgeeft, doet geen inbreuk af aan het feit dat uit alle elementen van de drie getuigenverklaringen kan opgemaakt worden dat Uw rijgedrag onverantwoord was. Uit de bevraging van de fleetlogger blijkt dat de maximum snelheid met het politievoertuig tijdens de rit terug 107 km. per uur bedroeg. Dit blijft hoe dan ook een hoge snelheid”. Het kan geenszins kennelijk onredelijk worden genoemd dat de tuchtoverheid een snelheid van 107 km/u op gewest- of gemeentewegen als een te hoge snelheid beschouwt.

Die door de fleetlogger vastgestelde snelheid bevestigt overigens de drie overeenstemmende getuigenissen van de passagiers dat de verzoekster roekeloos heeft gereden.

13. De omstandigheid dat geen van de passagiers met toepassing van artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering aan de procureur des Konings kennis heeft gegeven van de verkeersinbreuken die door de verzoekster werden gepleegd, impliceert niet dat de overeenstemmende getuigenissen vals zouden zijn.

14. Op grond van wat voorafgaat moet worden besloten dat de verzoekster niet aantoont dat in het dossier gegevens aanwezig zijn die onverenigbaar zijn met het oordeel van de tuchtoverheid dat op grond van de overeenstemmende getuigenissen van de betrokken collega's het roekeloos rijgedrag van de verzoekster voor bewezen kon worden gehouden. Aan de verwerende partij kan dan ook niet worden verweten de zorgvuldigheidsplicht te hebben miskend door geen nader onderzoek te voeren. Ook het vermoeden van onschuld werd aldus niet geschonden.

15. Het eerste middel is niet gegrond.

B. Tweede middel

Standpunt van de verzoekster

16. De verzoekster voert in het tweede middel de schending aan van de onpartijdigheidsplicht.

Zij betoogt dat de onpartijdigheidsplicht impliceert dat de personen die hebben deelgenomen aan handelingen ter ondersteuning van een beschuldiging, achteraf niet mogen deelnemen aan de besluitvorming omtrent het bestaan van de feiten en de bestraffing ervan. In dit geval heeft de korpschef het inleidend verslag opgesteld en de verzoekster gehoord, niettegenstaande haar

verdediger reeds opmerkingen had gemaakt over het gebrek aan objectiviteit bij het voorafgaand onderzoek. De korpschef heeft blijkens het inleidend verslag op 29 september 2011 “door geruchten” kennis gekregen van de feiten. Op basis van deze geruchten heeft de korpschef geoordeeld dat er geen voorafgaand onderzoek nodig was. Er werden wel getuigenverklaringen aan het dossier toegevoegd, maar enkel ten laste van de verzoekster en alles wat in haar voordeel kon zijn, werd geweerd. Er werd geen onafhankelijk onderzoek gevoerd en van meet af aan werden de verklaringen van de inspecteurs Nico Van den Bulck en Nele Maas zonder meer geloofd.

Volgens de verzoekster is er te dezen sprake van structurele partijdigheid, doordat niet werd ingegaan op haar vraag tot wraking van de korpschef en geen rekening werd gehouden met de elementen die kunnen wijzen op haar onschuld.

De verzoekster voegt er nog aan toe dat het feit dat zij lid is van een vakbond niet vreemd is aan de wijze waarop het dossier is aangepakt. Dit vormt volgens haar een schending van “het persoonlijke onpartijdigheidsbeginsel”.

17. In haar memorie van wederantwoord laat de verzoekster nog gelden dat er weliswaar niets op tegen is dat de gewone tuchtoverheid het onderzoek doet, maar dat dit objectief moet gebeuren, hetgeen hier niet het geval is geweest. Volgens haar worden geruchten en bewijzen met elkaar verward, terwijl het aan de verwerende partij behoort de aanklachten te bewijzen. Op grond van geruchten werd op 29 september 2011 ervan uitgegaan dat de feiten vaststonden, terwijl er op dat ogenblik nog geen onderzoek was gevoerd en de getuigen pas op 11 en 13 oktober 2011 werden verhoord. Voorts gaat het volgens de verzoekster niet op te stellen dat geen getuigenverklaringen ten ontlaste werden opgenomen omdat die er niet waren. Er was immers de verklaring van hoofdinspecteur Jef Donckers die niet in aanmerking werd genomen. Het onderzoek werd volgens de verzoekster niet zowel à charge als à décharge gevoerd.

De verzoekster voert ten slotte aan dat zij de wraking van de korpschef pas kon vragen nadat zij had vastgesteld dat verklaringen werden verdraaid en met andere verklaringen geen rekening werd gehouden.

18. In haar laatste memorie betoogt de verzoekster nog dat de partijdigheid van de korpschef gelegen is in het feit dat hij geen rekening houdt met de fleetlogger en terzijde heeft geschoven dat zij handelde in de uitvoering van een opdracht die niet tot haar bevoegdheid behoorde en buiten de politiezone was gesitueerd.

De verzoekster benadrukt dat een schijn van partijdigheid volstaat en dat deze in dit geval zeker aanwezig is gelet op de subjectieve opmerking bij de overhandiging van het inleidend verslag dat “ze al haar syndicale connecties mocht aanspreken en dat ze eens goed moest nadenken of ze bij de politie wel op haar plaats was”.

Beoordeling

19. Artikel 32, eerste lid, van de wet van 13 mei 1999 houdende het tuchtstatuut van de personeelsleden van de politiediensten (hierna: de tuchtwet) bepaalt dat de gewone tuchtoverheid die feiten die mogelijk een tuchtvergriep uitmaken vaststelt of er kennis van krijgt, een inleidend verslag opstelt na eventueel een onderzoek te hebben bevolen. De bevoegdheid van de gewone tuchtoverheid om eventueel een voorafgaand onderzoek te bevelen, houdt in dat de gewone tuchtoverheid dit onderzoek ook zelf kan voeren.

20. Het onpartijdigheidsbeginsel is van toepassing op organen van het actief bestuur die beslissingen nemen in een tuchtzaak, voor zover de toepassing van dit beginsel verenigbaar is met de eigen aard en de eigen structuur van het bestuur, in die zin dat dit beginsel het nemen van een beslissing door het bevoegde overheidsorgaan niet onmogelijk mag maken. In dit geval moet worden vastgesteld dat de wetgever de korpschef heeft aangewezen als de gewone

tuchtoverheid die bevoegd is om aan de verzoekster als inspecteur van politie een lichte tuchtstraf op te leggen (artikel 19, 1°, a, van de tuchtwet), terwijl uit artikel 32 van de tuchtwet volgt dat de gewone tuchtoverheid een voorafgaand onderzoek kan bevelen of voeren. De loutere vaststelling dat de korpschef in zijn hoedanigheid van gewone tuchtoverheid enerzijds het voorafgaand onderzoek heeft gevoerd en anderzijds een beslissing heeft genomen over het vaststaan van de feiten en de bestraffing ervan, laat op zich niet toe te besluiten dat hij onvoldoende objectieve waarborgen biedt voor een onbevooroordeelde beoordeling van verzoeksters tuchtzaak. Een dergelijke conclusie zou onverenigbaar zijn met de eigen aard en de eigen structuur van het bestuur zoals die is bepaald door de tuchtwet.

21. De verzoekster beroept zich ook op de subjectieve partijdigheid van de korpschef. In haar verzoekschrift voert zij in dit verband aan dat de korpschef het onderzoek niet objectief en onpartijdig heeft gevoerd, aangezien hij onvoldoende met sommige elementen en verklaringen rekening heeft gehouden. Voorts stelt de verzoekster dat het feit dat zij lid is van een vakbond niet vreemd is aan de bestreden beslissing en zij meent een aanwijzing van subjectieve partijdigheid te ontwaren in het feit dat bepaalde verklaringen verdraaid zouden zijn en met bepaalde verklaringen geen rekening werd gehouden.

Een verzoekende partij die de schending van de subjectieve onpartijdigheid aanvoert, moet voldoende concrete elementen aanbrengen die aannemelijk kunnen maken dat de overheid niet onpartijdig heeft gehandeld.

In dit geval is bij de beoordeling van het eerste middel reeds vastgesteld dat de korpschef als gewone tuchtoverheid de aan de verzoekster ten laste gelegde feiten bewezen kon bevinden op grond van de wezenlijk gelijklopende verklaringen van drie getuigen. Uit niets is gebleken dat die getuigenverklaringen verkeerd zouden zijn voorgesteld, dat bepaalde gegevens of verklaringen ten onrechte niet in aanmerking zouden zijn genomen, of dat het onderzoek niet objectief en onpartijdig zou zijn gevoerd. Voorts is de stelling van

de verzoekster dat haar lidmaatschap van een vakbond niet vreemd is aan de wijze waarop haar dossier is aangepakt, niet meer dan een loutere bewering die door niets wordt gestaafd.

De verzoekster brengt dan ook geen concrete elementen aan die de subjectieve partijdigheid van de korpschef kunnen aantonen.

22. Het tweede middel is niet gegrond.

C. Derde middel

Standpunt van de verzoekster

23. De verzoekster voert in het derde middel de schending aan van de motiveringsplicht en de rechten van verdediging.

Zij betoogt dat de bestreden beslissing werd genomen op grond van de verklaringen van de inspecteurs Nico Van den Bulck en Nele Maas zonder dat enig feit effectief bewezen is. Voorts laat zij gelden dat de verwerende partij enkel heeft gesteld dat de verklaringen van hoofdinspecteur Jef Donckers niet relevant zijn, maar niet heeft gemotiveerd waarom zij niet is ingegaan op de vraag van de verzoekster om deze verklaringen aan het dossier toe te voegen. Noch de verklaringen van de voornoemde hoofdinspecteur, noch de fleetlogger werden aan de verzoekster ter kennis gebracht. Volgens de verzoekster is het recht van verdediging geschonden indien aan een personeelslid een tuchtstraf wordt opgelegd zonder dat het in de gelegenheid wordt gesteld om met kennis van zaken uitleg te geven.

24. In haar memorie van wederantwoord wijst de verzoekster erop dat de formele motiveringsplicht inhoudt dat de feitelijke en juridische overwegingen die tot de beslissing hebben geleid, in de bestuursakte zelf moeten worden vermeld en dat deze afdoende moeten zijn. Aan deze vereiste is volgens de

verzoekster niet voldaan aangezien de motivering van de bestreden beslissing zeer algemeen is.

Met betrekking tot de aangevoerde schending van haar rechten van verdediging stelt de verzoekster dat de tuchtoverheid weliswaar niet verplicht is getuigen te horen op vraag van het betrokken personeelslid, maar dat dit personeelslid wel op alle mogelijke wijzen zijn rechten van horen en tegenspraak moet kunnen uitoefenen. Dit is volgens de verzoekster, wat haar betreft, niet het geval geweest, aangezien zij de getuigen Nico Van den Bulck en Nele Maas niet heeft kunnen tegenspreken; zij heeft hen geen vragen kunnen stellen en zij was niet aanwezig bij hun verhoor.

25. In haar laatste memorie laat de verzoekster nog gelden dat de ten laste gelegde feiten “wegens het gebrek van het toevoegen van de fleetlogger en het niet in aanmerking nemen van de verklaring van INP Donckers” niet nauwkeurig genoeg worden omschreven om een doeltreffende verdediging mogelijk te maken.

Beoordeling

26. Het derde middel dient in die zin te worden begrepen dat de verzoekster in een eerste onderdeel aanvoert dat de formele motiveringsplicht is geschonden, doordat de in de bestreden beslissing opgenomen motivering wegens haar vaagheid en algemeenheid niet afdoende is, en dat zij in een tweede onderdeel aanvoert dat haar rechten van verdediging zijn geschonden, doordat noch de verklaringen van hoofdinspecteur Jef Donckers, noch de fleetlogger waren opgenomen in het dossier dat haar ter kennis werd gebracht zodat zij niet in staat is geweest met kennis van zaken tegenspraak te voeren.

27. Het middelonderdeel betreffende de schending van de formele motiveringsplicht wordt door de verzoekster gesteund op één passage van de

bestreden beslissing, die voor het overige nog omstandig wordt gemotiveerd en een antwoord geeft op de argumenten van verzoeksters verweerschrift.

De desbetreffende passage luidt als volgt:

“Gelet op de feitelijke elementen vervat in het dossier [...] meen ik dat de feiten vaststaan omdat de inspecteurs Nico Van den Bulck, Nele Maas en Kristof Janssens ieder afzonderlijk, zeer duidelijk, in een aantal gevallen gedetailleerd, en zonder tegenstrijdigheden, hebben beschreven hoe INP Myrna Jacobs door haar onverantwoord en roekeloos rijgedrag haarzelf, haar collega's en andere weggebruikers ernstig in het gevaar heeft gebracht”.

Deze overweging geeft voldoende nauwkeurig weer op welke gronden de korpschef tot het besluit komt dat het onverantwoord en roekeloos rijgedrag van de verzoekster als bewezen wordt beschouwd, met name de overeenstemmende en afzonderlijk afgelegde verklaringen van de drie passagiers van het voertuig, die door de verzoekster gekend zijn. De verzoekster toont aldus niet aan dat is tekortgekomen aan de formele motiveringsplicht.

28. Wat de aangevoerde schending van verzoeksters rechten van verdediging betreft, dient vooreerst te worden opgemerkt dat de verzoekster de verklaringen van hoofdinspecteur Jef Donckers zelf als bijlage bij haar verweerschrift heeft gevoegd. Aldus werden deze verklaringen in het tuchtdossier opgenomen. Het aanvankelijke ontbreken van deze verklaringen heeft de verzoekster niet in haar rechten van verdediging beperkt, aangezien zij deze verklaringen in haar verweer heeft betrokken en zij dus met kennis van zaken heeft kunnen repliceren.

Met betrekking tot de gegevens van de fleetlogger moet worden vastgesteld dat de verzoekster de toevoeging ervan aan het dossier heeft gevraagd in haar verweerschrift. Voorafgaand aan de hoorzitting heeft zij een afschrift van het rapport van de fleetlogger ontvangen en tijdens de hoorzitting heeft zij hierover verklaard dat de fleetlogger geen wettelijk geijkt toestel is om verkeersovertredingen vast te stellen en dat de maximumsnelheid volgens de

fleetlogger 107 km/u bedroeg. Zij is derhalve ook door het aanvankelijke ontbreken van dit stuk in het dossier niet in haar rechten van verdediging beperkt, aangezien dit stuk alsnog is toegevoegd en zij op basis van dit stuk met kennis van zaken heeft kunnen repliceren vooraleer de bestreden beslissing werd genomen.

29. Het derde middel is niet gegrond.

D. Vierde middel

Standpunt van de verzoekster

30. De verzoekster voert in het vierde middel de schending aan van artikel 3 van het koninklijk besluit van 26 november 2001 tot uitvoering van de tuchtwet, doordat de verklaringen van hoofdinspecteur Jef Donckers en de gegevens van de fleetlogger niet waren opgenomen in het tuchtdossier en evenmin een inventaris werd opgemaakt van de stukken waaruit het dossier bestaat.

31. In haar memorie van wederantwoord wijst de verzoekster erop dat de gegevens van de fleetlogger slechts op haar uitdrukkelijke vraag aan het dossier werden toegevoegd en dat het niet aan het tuchtrechtelijk vervolgte personeelslid behoort om het tuchtdossier samen te stellen, maar dat de tuchtoverheid zelf een volledig tuchtdossier dient samen te stellen.

32. In haar laatste memorie laat de verzoekster nog gelden dat zij een nadeel heeft geleden doordat zijzelf de verklaringen van hoofdinspecteur Jef Donckers heeft bijgebracht en heeft moeten vragen dat de gegevens van de fleetlogger zouden worden voorgelegd. Het oordeel van de korpschef werd immers gevormd voordat hij deze stukken in zijn bezit had. Indien hij voorafgaandelijk op de hoogte was gebracht van de gegevens van de fleetlogger en de verklaringen van de voornoemde hoofdinspecteur, dan had hij daarmee rekening kunnen houden.

Beoordeling

33. Artikel 3 van het voormelde koninklijk besluit van 26 november 2001 luidt als volgt:

“Het tuchtdossier omvat:

- 1° alle stukken die betrekking hebben op de kennisneming en het onderzoek van de ten laste gelegde feiten, alsmede alle stukken die gedurende het verdere verloop van de tuchtprocedure worden opgesteld;
- 2° een inventaris van de stukken waaruit het dossier bestaat”.

34. Volgens de verzoekster is deze bepaling geschonden doordat de verklaringen van hoofdinspecteur Jef Donckers en de gegevens van de fleetlogger niet van meet af aan deel uitmaakten van het tuchtdossier.

35. De tuchtoverheid kan in eerste instantie bij het samenstellen van het tuchtdossier vanzelfsprekend slechts rekening houden met de stukken die zij zelf relevant acht voor de beoordeling van de tuchtzaak. Dit belet niet dat naderhand in het licht van de argumentatie van het betrokken personeelslid, hetzij op initiatief van de tuchtoverheid, maar evenzeer van het betrokken personeelslid nog stukken kunnen of dienen te worden toegevoegd aan het tuchtdossier, dat uiteindelijk door de tuchtoverheid in zijn geheel in aanmerking zal moeten worden genomen bij het nemen van de eindbeslissing over de tuchtvordering. Het betrokken personeelslid zal in de mogelijkheid moeten zijn om kennis te nemen van al deze stukken en zijn verweer daartegen ten aanzien van de tuchtoverheid te laten gelden.

In dit geval werden – zoals reeds is gebleken bij de beoordeling van het derde middel – de verklaringen van hoofdinspecteur Jef Donckers door de verzoekster zelf aangebracht en werden de gegevens van de fleetlogger op vraag van de verzoekster aan het tuchtdossier toegevoegd. Er kan dan ook niet worden aangenomen dat het tuchtdossier onvolledig zou zijn geweest. Het werd immers vervolledigd met de stukken die de verzoekster met het oog op haar verweer belangrijk vond en zij heeft haar standpunt dienaangaande ten volle tegenover de

tuchtoverheid kunnen laten gelden. Het valt niet in te zien hoe de verzoekster door deze gang van zaken zou zijn benadeeld. De korpschef heeft immers zijn eindbeslissing over de tuchtvordering ten laste van de verzoekster genomen op grond van een tuchtdossier dat – inmiddels ook in de visie van de verzoekster – volledig was. Dat de korpschef reeds eerder zijn mening zou hebben gevormd, is mogelijk, maar wil niet zeggen dat die meningsvorming onomkeerbaar was. Uit de bestreden beslissing blijkt alleszins dat de korpschef de bestreden eindbeslissing heeft genomen met inachtneming van alle stukken van het dossier, met inbegrip van de verklaringen van Jef Donckers, die hij “irrelevant” acht voor dit dossier, en de fleetlogger, waarvan de gegevens volgens hem geen afbreuk doen aan zijn besluit dat uit de getuigenverklaringen blijkt dat het rijgedrag van de verzoekster onverantwoord is geweest.

De verzoekster toont voorts niet aan op welke wijze zij benadeeld zou zijn geweest door het ontbreken van een inventaris van het tuchtdossier.

36. Het vierde middel is niet gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoekster wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 19 maart 2013,
door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

Daniël Moons,	staatsraad, wnd. kamervoorzitter,
Geert Debersaques,	staatsraad,
Bert Thys,	staatsraad,
bijgestaan door	
Tiny Temmerman,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Tiny Temmerman

Daniël Moons